

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/207/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114204942
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114204942.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Evy Šofrankovej v právnej veci žalobcu F.. P. S., nar. 7. XX. XXXX, bytom K., S. J. č. XX, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému EX U., a.s., so sídlom I. XX, G., IČO: XX XXX XXX, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 14C 63/2014-37 zo dňa 6. 5. 2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavom výroku.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 355,71 Eur a určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o finančnom prenájme zo dňa 26.5.2005, č. zmluvy XXXXXXXXXXXX, v bode 38. zmluvy označenom ako "Splnomocnenie", ktorý znie: "Nájomca/kupujúci ako splnomocniteľ splnomocňuje spoločnosť ML N. s.r.o. L. XX, XXX XX G., IČO: XXX XXX, zapísanú v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo XXXXX/B (ako zmluvného partnera veriteľa povereného evidenciou splatných pohľadávok) na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu t.j. aby v mojom mene uznal môj záväzok z úveru vyššie uvedeného tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku, resp. pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov na celý môj majetok, do výšky vzniknutej pohľadávky (resp. jej zostatku v prípade čiastočného splatenia môjho dlhu) a jej príslušenstva. Notárska zápisnica bude obsahovať právny záväzok, označenie osoby oprávnenej a osoby povinnej, právny dôvod, predmet, dobu plnenia a súhlas osoby povinnej s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a bude preto titulom pre výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku, resp. pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov. Nájomca/kupujúci sa zaväzuje uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárske zápisnice (notársky poplatok, trovy právneho zastúpenia pri tomto právnom úkone a iné)", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Vychádzal zo skutkového zistenia, že účastníci dňa 26. 5. 2005 uzavreli spotrebiteľskú zmluvu o finančnom prenájme, ktorej predmetom bol vodný filter s tým, že cena tovaru predstavuje 30.900,- Sk, záloha 6.000,- Sk, začiatok prenájmu bol stanovený na 26. 5. 2005 a koniec trvania zmluvy na 26. 5. 2007, doba platnosti zmluvy bola 24 mesiacov, počet splátok 24, splatnosť splátky najneskôr do 26. v mesiaci vo výške 1.484,- Sk mesačne. Zo zmluvy taktiež vyplýva RPMN 19,60%. Prvostupňový súd citoval ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho

zákonníka, § 22 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka a § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku. V nadväznosti na citované ustanovenia uviedol, že v súvislosti s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu hospodárnosti konania prioritne skúmal dôvodnosť žalovaným vznesenej námietky premlčania. Dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný z dôvodu uplynutia objektívnej trojročnej lehoty, ktorá začala plynúť okamihom, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo. Uviedol, že v danom prípade žalobca uhradil jednotlivé splátky na základe zmluvy o finančnom prenájme v období od 21. 6. 2005 do 16. 5. 2007, teda trojročná lehota od úhrady poslednej splátky, t.j. od 16. 5. 2007 uplynula dňa 16. 5. 2010, pričom žaloba vo veci bola podaná až dňa 20. 2. 2014, teda po uplynutí zákonnej objektívnej premlčacej lehoty. Mal za to, že na zmluvu uzavretú medzi účastníkmi sa vzťahuje ust. § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka a nevzťahujú sa na ňu ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch. Vyslovil názor, že aj pokiaľ by predmetnú zmluvu posúdil ako úverovú zmluvu, tak samotná skutočnosť, že táto neobsahuje úrok, nespôsobuje automaticky ten dôsledok, že žalovaný sa na úkor žalobcu úmyselne bezdôvodne obohatil. Zmluva obsahuje počet splátok a výšku splátok, z ktorých údajov bolo žalobcovi zrejmé, akú sumu mal ešte žalovanému zaplatiť a aj to, o koľko by poskytnutý tovar preplatil. Z vykonaného dokazovania, ako aj z výsluchu samotného žalobcu podľa názoru súdu prvého stupňa nevyplývala žiadna skutočnosť preukazujúca úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť, v ktorom prípade by mala platiť 10 ročná premlčacia lehota. Preto žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. V súlade s ust. § 22 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na ust. § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v bode 38 ako Splnomocnenie z dôvodu, že znenie tohto ustanovenia spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Táto podmienka preto je neprijateľnou podmienkou. Dotknuté ustanovenie zmluvy totiž zakotvuje, že žalobca ako nájomca splnomocňuje spoločnosť, ktorá je zmluvným partnerom žalovaného a je poverená evidenciou splatných pohľadávok, teda je zrejmé, že sa jedná o spoločnosť spriaznenú so žalovaným, čím mu dáva úplne voľnú ruku na svojvoľné disponovanie s dlhom nájomcu vrátane uznania záväzku notárskou zápisnicou, ktorá by bola exekučným titulom. Stotožnil sa s argumentáciou žalobcu, že takto formulované splnomocnenie je v rozpore so záujmami zastúpeného, preto je absolútne neplatné.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vzhľadom na čiastočný úspech tak žalobcu, ako aj žalovaného.

V zákonom stanovenej lehote podal proti zamietavému výroku odvolanie žalobca. Namietal nesprávne skutkové zistenia, ako aj nesprávne právne posúdenie súdom prvého stupňa. Trval na včasnosti podania žaloby z dôvodu úmyselného konania žalovaného, ktoré viedlo k bezdôvodnému obohateniu, v dôsledku čoho sa objektívna premlčacia doba predlžuje na 10 rokov v zmysle ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vyslovil tiež názor, že predmetná zmluva o finančnom prenájme a o predaji na splátky spĺňa definíciu spotrebiteľského úveru, preto musí byť v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z. z. O charaktere predmetnej zmluvy ako o spotrebiteľskom úvere preukazuje uvedenie hodnoty RPMN v zmluve. V súvislosti s úmyselným konaním žalovaného poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Žiline. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 24. 6. 2015. Stotožnil sa v celom rozsahu s názorom prvostupňového súdu, teda s tým, že v konaní neboli žalobcom preukázané žiadne skutočnosti o nepriamom úmysle žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Poukázal na znenie § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obdi 16/2008 zo dňa 16. 12. 2008. Navrhol rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 212 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa v konštatovaní, že žalobca nepreukázal úmysel žalovaného obohatiť sa bezdôvodne na úkor žalobcu konaním v rozpore so zákonom. Zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 26. 5. 2005 vychádzajúc z jej obsahu a všeobecných obchodných podmienok nie je možné túto posúdiť ako zmluvu o finančnom prenájme v zmysle ust. § 663

a nasledujúcich, ale ako zmluvu o predaji na splátky v súlade s ust. § 588 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Podľa § 601 Občianskeho zákonníka ak má vlastníctvo k predanej huteľnej veci prejsť na kupujúceho až po zaplatení ceny, musí sa táto výhrada dohodnúť písomne. Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, prechádza nebezpečenstvo náhodnej skazy a náhodného zhoršenia na kupujúceho odovzdaním veci.

V súlade s citovaným ustanovením a záverečnými ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok žalobcu uvedenými v čl. VI písm. b) sa predmet prenájmu/predaja stáva vlastníctvom dlžníka po splnení podmienok uvedených v predchádzajúcich bodoch obchodných podmienok. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným je potrebné posúdiť ako občianskoprávny vzťah, pričom ust. § 663 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka nie sú vzťahom, ktorý by v zmysle zákona mal byť ukončený nadobudnutím vlastníctva prenajatej veci. Na rozdiel od konštatovania súdu prvého stupňa odvolací súd má za to, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z., keďže podľa § 2 písm. a) citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. V súlade s dohodnutými podmienkami bol poskytnutý žalobcovi spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie huteľnej veci vodného filtra Aquatyp 5000M žalobcovi v cene 30.900,- Sk, ktorý mal splácať v 24 mesačných splátkach po 1.484,- Sk, čo predstavuje sumu 35.616,- Sk (1.182,24 Eur). Žalobca splnil podmienky zmluvy a splátky vykonával od 21. 6. 2005 do 16. 5. 2007. Znamená to, že žalobca preplatil cenu tovaru o 4.716,- Sk, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 13,24%. Navyše, preplatená suma nezodpovedá ani výške RPMN dohodnutej zmluvou, teda 19,60%. V konaní totiž nebolo preukázané, že žalobca zaplatil žalovanému aj sumu 6.000,- Sk ako zálohu, teda nie je možné poskytnutý úver navýšiť o túto sumu, o ktorú skutočnosť oprel žalobca svoju žalobu.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

V súlade s citovaným ustanovením súd nie je oprávnený preskúmať primeranosť ceny predmetu kúpy, preto pri posúdení právneho nároku žalobcu vychádzal z ceny tovaru jasne a zrozumiteľne uvedenej v zmluve.

Podľa § 4 ods. 2, 3, 4 a 5 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, teda k 26. 5. 2005 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

- sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- meno a adresu spotrebiteľa,
- ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona zmluva ďalej obsahuje

- oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,

- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

S poukazom na citované ustanovenie v odseku 4 písm. b) je potrebné považovať zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania za platnú, keďže na jej základe bol spotrebiteľovi dodaný tovar - vodný filter. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia žalovaný tiež nepožadoval od žalobcu úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže žalovaný žiaden úrok alebo poplatok v zmluve neuvedený od žalobcu nežiadal. V zmluve je uvedené RPMN vo výške 19,60%, pričom žalobca zaplatil žalovanému náklady vrátane úrokov a poplatkov vo výške 13,24%. Z uvedeného dôvodu nebol preukázaný úmysel žalovaného získať na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie, preto súd prvého stupňa sa správne vypořiadal s námietkou premlčania a 10 ročnú premlčaciu lehotu správne neuznal ako dôvodnú.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v zamietavom výroku v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania neboli priznané, keďže tento si ich neuplatnil.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.